

1369 (2021-2022) – Nr. 1
ingediend op 12 juli 2022 (2021-2022)

Verslag van de gedachtewisseling

namens de Commissie voor Binnenlands Bestuur,
Gelijke Kansen en Inburgering
uitgebracht door Nadia Sminate

over de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne

Samenstelling van de Commissie voor Binnenlands Bestuur, Gelijke Kansen en Inburgering:

Voorzitter: Kris Van Dijck.

Vaste leden:

Maaïke De Vreese, Nadia Sminate, Annabel Tavernier, Kris Van Dijck, Paul Van Miert;

Yves Buysse, Chris Janssens, Sam Van Rooy;

Katrien Partyka, Brecht Warnez;

Tom Ongena, Bart Tommelein;

An Moerenhout, Jeremie Vaneeckhout;

Maxim Veys.

Plaatsvervangers:

Piet De Bruyn, Andries Gryffroy, Bert Maertens, Freya Perdaens, Elke Sleurs;

Adeline Blancquaert, Guy D'haeseleer, Kristof Slagmulder;

Koen Van den Heuvel, Hilâl Yalçın;

Stephanie D'Hose, Emmily Talpe;

Meyrem Almaci, Celia Groothedde;

Kurt De Loor.

Toegevoegde leden:

Lise Vandecasteele.

INHOUD

1. Toelichting door Jeroen Windey.....	4
1.1. Kerncijfers.....	4
1.2. Evaluatie van de opschalingsstrategie inzake duurzame huisvesting	4
1.3. Versterking strategie voor een verduurzaming van het huisvestingsaanbod	6
1.4. Begeleidingen door de Agentschappen Integratie en Inburgering	6
1.5. Andere aandachtspunten.....	7
2. Tussenkoms van minister Bart Somers	7
3. Tussenkomsen van de commissieleden	8
4. Antwoorden van Jeroen Windey en minister Bart Somers	8
5. Replieken en aanvullende antwoorden	10
Gebruikte afkortingen	11

De Commissie voor Binnenlands Bestuur, Gelijke Kansen en Inburgering hield op 5 juli 2022 een gedachtewisseling over de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne.

Aan de gedachtewisseling werd deelgenomen door:

- Bart Somers, viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen;
- Jeroen Windey, administrateur-generaal van het Agentschap Binnenlands Bestuur.

1. Toelichting door Jeroen Windey

Jeroen Windey zal ingaan op een aantal kerncijfers, maar ook rapporteren over de uitgevoerde tussentijdse evaluatie van de initieel uitgedokterde strategie. Verder zal worden stilgestaan bij de recente beslissingen van de Vlaamse Regering over de bijsturing van de strategie na de evaluatie. Tot slot komen nog een aantal gegevens aan bod die relevant zijn in het kader van integratie en inburgering. Doorheen de toelichting zullen de antwoorden aan bod komen die vooraf schriftelijk door N-VA en Vooruit werden ingediend.

1.1. Kerncijfers

Deze week zal de grens van 50.000 door de Dienst Vreemdelingenzaken uitgereikte attesten worden bereikt. Op 30 juni ging het nog om 49.155 attesten voor tijdelijke bescherming. Daarvan zijn er 13.647 personen (27,8%) met een opvangnood waarvoor een gepaste huisvesting moet worden voorzien. 6298 personen (46,4%) werden toegewezen aan Vlaamse gemeenten. Deze cijfers houden wel geen rekening met de rechtstreekse instroom naar de gemeenten. In werkelijkheid is het opvangcijfer nog hoger. Men moet immers ook rekening houden met de herhuisvesting van mensen die eerder particulier werden opgevangen. In het algemeen is de evolutie afnemend. Aanvankelijk was er een enorme piek, maar die heeft zich gelukkig niet doorgezet.

De gegevens uit het Rijksregister geven de beste impressie van de werkelijke aanwezigheid op het grondgebied. Op 21 juni waren er 38.785 inschrijvingen in het Rijksregister waarvan 22.086 inschrijvingen of 57 procent in het Vlaamse Gewest. 65 procent van de vluchtelingen is van het vrouwelijke geslacht en 63 procent is meerderjarig. Deze gegevens blijven vrij stabiel.

1.2. Evaluatie van de opschalingsstrategie inzake duurzame huisvesting

Aanvankelijk ging de Vlaamse Regering uit van een instroom van 200.000 Oekraïense vluchtelingen op Belgisch niveau waarvan er ongeveer 60 procent of 120.000 in Vlaanderen werden verwacht. Bij ongeveer 30 procent van de mensen werd een opvangnood vermoed. Vanuit die gegevens werden de doelstellingen afgeleid. Tegen 15 juni werd er gemikt op 30.000 duurzame opvangplaatsen. Men ging daarover in dialoog met de lokale besturen en de gouverneurs en er werd een richtcijfer per stad of gemeente op basis van het inwonersaantal vooropgesteld.

De spreker zegt dat de initiële doelstelling van 30.000 opvangplaatsen tegen midden juni werd bereikt. In de huisvestingstool zijn nagenoeg 27.000 slaapplekken geregistreerd. Sommige plekken werden afgewezen door de gemeenten terwijl andere plekken niet door de gemeenten werden gereserveerd. De target van 30.000 werd dus min of meer behaald, al was het behalen ervan wat minder urgent geworden door de lager dan verwachte instroom. Er is een goede spreiding over Vlaanderen, zodat kan worden gesteld dat alle gemeenten solidair inspanningen hebben geleverd.

Van de 27.000 opvangplaatsen werden er 22.490 door de gemeenten gevalideerd. Dit laatste betekent dat ze klaar zijn voor toewijzing aan een vluchteling. Intussen werden 16.914 slaapplekken reeds toegewezen in Vlaanderen en werden er 5525 slaapplekken gevalideerd, waardoor ze in principe beschikbaar zijn voor toewijzing. Er blijft een buffer van 10 à 11.000 plaatsen, waarvan de helft reeds is gevalideerd.

De hoofdmoot van de opvang werd gecreëerd in de zogenaamde categorie 1 die betrekking heeft op de particuliere en publieke opvangplaatsen (in totaal 19.734 plaatsen). Binnen die categorie is het private aanbod met ruim 13.000 plaatsen het grootst. 9086 plaatsen zijn inwoonplekken bij particuliere gastgezinnen. In categorie 2 zijn er 1171 opvangplaatsen in specifieke verblijfscomplexen (hotels, vakantiedorpen enzovoort). Het aantal plaatsen is hier beperkt maar dat is logisch omdat er opvang tot eind mei was vooropgesteld en de vakantieperiode in aantocht is. In categorie 3 zitten de twee nooddorpen in Mechelen en Antwerpen waarin ruim 1100 plaatsen werden gecreëerd.

Voor de inwoonplekken bij particuliere gastgezinnen zijn precair. Hier zal bijzondere aandacht voor moeten blijven en de verdere strategie zal hierop moeten inspelen. Het vraagstuk dat de gemeenten vandaag het meest bezighoudt, heeft te maken met de bijkomende druk op de beschikbare plaatsen door de nood aan herhuisvesting. Men dient ook te anticiperen op de verdere instroom en aandacht te hebben voor de billijke spreiding over de gemeenten. Al deze factoren maken dat de gemeenten wat terughoudender zijn geworden om bijkomende vluchtelingen te huisvesten.

In een tweede deel van de evaluatie is men in dialoog gegaan met de gouverneurs, de klankbordgroep en verschillende stakeholders. Er werd stilgestaan bij de operationele aanpak, de strategie en de aangeboden ondersteuning. Hieruit is gebleken dat de eerste schok goed werd opgevangen. Er is nog buffercapaciteit, al is het niet zeker of die groot genoeg is of was om de kwetsbaarheid bij het particuliere aanbod op te vangen. Gebleken is verder dat het richtcijfer op basis van inwonersaantal belangrijk is als parameter om de billijke spreiding te realiseren.

De sense of urgency voor de creatie van bijkomende opvangplaatsen neemt af ingevolge de lager dan vooropgestelde instroom. Tegelijk heerst er onder de waterlijn wat stress door de zijinstroom en de herhuisvesting. Tot slot bleek de creatie van collectief aanbod niet overal evident.

Het subsidiekader bleek te weinig kostendekkend voor de creatie van duurzame collectieve opvangplaatsen. In maart werd geopteerd voor een eenmalige ondersteuning, wat ook te maken had met de onzekerheid over hoe lang de oorlog in Oekraïne zou duren. Die tijdsbeperking zorgt voor onvoldoende zekerheid. Ook het tekort aan menselijke capaciteit is een rem op het organiseren van bijkomende opvang.

Uit de evaluatie kwam nog naar voor dat bepaalde doelgroepen moeilijker zijn op te vangen, bijvoorbeeld alleenstaande mannen, grotere gezinnen of gezinnen met meerdere huisdieren. Verder bleek dat een duurzaam aanbod beoordeeld moet worden vanuit een perspectief dat ruimer is dan drie maanden, bij voorkeur een jaar. Nooddorpen kunnen in dit verband een oplossing bieden op lange termijn, maar vormen een financiële uitdaging. Indien er nieuwe nooddorpen komen, is een regeling inzake toewijzing en doorstroming noodzakelijk.

De huisvestingstool kan verder geoptimaliseerd worden met het oog op het uitkeren van subsidies. Er is ook nood aan een opbouwend en constructief verhaal, samen met een plan van aanpak voor de problematiek van de herhuisvesting en de verduurzaming van de opvangplaatsen.

Uit de evaluatie kan worden besloten dat de ambitie van 30.000 gecreëerde plaatsen tegen 15 juni bijna werd gerealiseerd, hetgeen een ongelooflijke inspanning vanuit de lokale besturen vergde. Herhuisvesting naar duurzame huisvestingsplaatsen vormt een belangrijke uitdaging voor de komende maanden. Het komt er nu op aan de 30.000 plaatsen te behouden en vooral verder te verduurzamen. Men moet daarom minder afhankelijk worden van de particuliere opvang.

Deze vaststellingen hebben geleid tot de beslissing van de Vlaamse Regering van 29 juni om het huisvestingsaanbod te verduurzamen. De doelstelling van 30.000 plaatsen blijft behouden, met de horizon gericht op het einde van het jaar gelet op de lagere instroom. Men blijft rekenen op een belangrijk aandeel van particuliere opvang, terwijl men extra publiek, collectief aanbod wil creëren door een meer duurzame financiële ondersteuning. Bijkomende inspanningen worden geleverd om extra opvangplaatsen te creëren in categorie 2 (hotel, assistentiewoningen enzovoort) en categorie 3 (nooddorpen).

1.3. Versterking strategie voor een verduurzaming van het huisvestingsaanbod

Men wil evolueren naar minder particuliere opvang. Terwijl daar nu ruim 13.000 mensen worden opgevangen, wil men dat afbouwen tot 10.000. De collectieve opvang wil men opschalen tot 13.000 plaatsen. In categorie 2 wil men van ruim 1000 plaatsen opschalen naar 5000, terwijl de capaciteit in de nooddorpen ruim zou moeten verdubbelen naar 2370 plaatsen.

Hiervoor is het nodig het beschikbare aanbod optimaal aan te wenden. De transparantie rond het beschikbaar aanbod moet in dat kader worden vergroot. Verder wordt het financieel kader aangepast, in die zin dat men gaat van een eenmalige naar een recurrente ondersteuning per kwartaal. Zeker voor de particuliere plaatsen waren er een aantal administratieve verplichtingen. Vandaar wordt een administratieve vereenvoudiging doorgevoerd door de subsidie te baseren op het aandeel tijdelijk ontheemden die in het Rijksregister zijn ingeschreven. De regeling voor de publieke plaatsen wordt behouden maar er komt een extra stimulans via een bijkomende financiering voor exploitatie en beheer van die opvangplaatsen. Tot slot wordt een verlenging en flexibilisering in categorie 2 vooropgesteld. De registratie van dat aanbod liep einde mei af maar wordt nu verlengd. Men kan vanaf september vanaf drie weken een contract afsluiten met bijvoorbeeld een hotel of vakantiedorp.

Met het oog op het stimuleren van de capaciteitstoename in categorie 2 zal men de recreatiesector trachten te responsabiliseren voor het vrijgeven van aanbod na de zomer. Ook zal men nagaan hoe assistentiewoningen bijkomend beschikbaar kunnen worden gesteld.

De capaciteit van het nooddorp in Antwerpen wordt uitgebreid tot 1000 plaatsen. Er wordt een dorp met 600 plaatsen opgebouwd in Gent. Men zoekt nog naar een locatie voor een kleiner nooddorp in de provincie Vlaams-Brabant. Bijkomend zullen er 500 plaatsen worden gecreëerd in duurzame mobiele woonunits via sociale huisvestingsmaatschappijen voor kleinere locaties.

1.4. Begeleidingen door de Agentschappen Integratie en Inburgering

5336 tijdelijk ontheemden waren ingeschreven voor een infosessie 'Welkom in Vlaanderen'. 5278 tijdelijk ontheemden werden begeleid naar NT2. Er werden 1232 tolkopdrachten (Oekraïens of Russisch) gepresteerd.

1.5. Andere aandachtspunten

Van de vooropgestelde 66 voltijdsequivalenten werden er 63,5 aangeworven. De regiocoördinatoren zijn intussen actief in de regionale steunpunten. Ze hebben contact gehad met 104 organisaties.

De fondsenwerving is operationeel. Tot 30 mei konden projecten worden ingediend. Het gastvrijfonds wordt verder uitgewerkt maar het is nu nog te vroeg om daarover extra informatie te geven.

De cijfergegevens over het leefloon kunnen worden teruggevonden op de website van de FOD Maatschappelijke Integratie. Eind juni waren er 18.401 beslissingen tot toekenning van een leefloon genomen. 55,4 procent van de beslissingen had betrekking op vluchtelingen in Vlaanderen.

Er bestaat vandaag geen gedetailleerd overzicht van teruggekeerde vluchtelingen. Uit de evaluatie is gebleken dat het om een minimaal aantal gaat.

De rol van de Vlaamse overheid inzake herhuisvesting gaat vooral over het creëren van bijkomende structurele duurzame opvangplaatsen. De gemeenten vinden doorgaans oplossingen inzake herhuisvesting en indien dat niet het geval is kunnen ze daarvoor worden ondersteund door de gouverneur en de tasforce.

In het nooddorp in Antwerpen is momenteel een 300-tal vluchtelingen gehuisvest. Er worden acht units per week opgeleverd en die worden dan de week erna ingevuld. In Mechelen zit men aan 298 aanwezige vluchtelingen. Men werkt met twee groepen van 40 per week die daar in samenwerking met het Rode Kruis en Fedasil worden gehuisvest.

Tijdens de vorige rapportering werd de vraag gesteld naar de instroom in de centrumsteden versus de rest van Vlaanderen. Er werd vastgesteld dat er zich daarbij een gelijkaardig patroon afspeelt als bij andere vluchtelingenstromen. Momenteel woont een kleine 30 procent in de centrumsteden. De asielinstroom van de laatste drie jaar wijst uit dat ongeveer 32 procent van de eerste inschrijvingen in de centrumsteden gebeurt. In een eerste oefening zit men voor de tijdelijk ontheemden aan 33 procent. De steden blijven dus aantrekkingspolen. Dat hoeft niet te verbazen omdat drie kwart van de mensen via eigen kanalen een eerste vestiging zoekt. Op die manier komt men terecht in de clusters waar Oekraïense mensen gevestigd zijn.

2. Tussenkomst van minister Bart Somers

Minister *Bart Somers* dankt Jeroen Windey voor zijn presentatie en de inzet van zijn team om de opvang van Oekraïense vluchtelingen mee in goede banen te leiden. Tot nu toe is die opvang in Vlaanderen redelijk goed onder controle, enkele kleine problemen niet te na gesproken. Dit is te danken aan de lokale besturen, de ambtenaren, de vrijwilligers en de mensen die bereid zijn gevonden om een gezin te huisvesten.

De grootste bedreiging is uiteindelijk de duurtijd van het conflict. In het najaar zal een nieuwe evaluatie worden gemaakt. Tegen dan zal er nieuwe capaciteit vrijkomen, met name in de vakantiedorpen. Er is ook de mogelijkheid om extra nooddorpen te voorzien en er is in de huidige nooddorpen nog capaciteit over. Intussen is het doorschuiven naar een duurzame opvang volop bezig.

3. Tussenkomsten van de commissieleden

Nadia Sminate heeft begrepen dat het merendeel van de gemeenten zijn richtcijfer behaalt. Hoe komt het dat dit in sommige gemeenten niet het geval is? Heeft dat te maken met een gebrekkige registratie in de tool of doen ze te weinig inspanningen?

De spreker is het eens met de keuze om in te zetten op meer duurzame opvang. Moet er echter ook niet worden gekeken naar de solidariteit tussen de gemeenten? Zijn de nooddorpen ook beschikbaar voor herhuisvesting? Of worden ze gereserveerd voor nieuwe instroom?

Blijft het aanbod inzake NT2 en MO-light tijdens de zomer doorlopen?

Maxim Veys heeft wat moeite met de gepresenteerde cijfers die elkaar wat overlappen en vergelijkingen moeilijk maken. Voor ruim 12.000 plaatsen is er geen zekerheid over de beschikbaarheid. Is er hiervoor een verklaring? De indruk ontstaat dat er een flessenhals aan het opduiken is bij de lokale besturen. Er zijn op zich genoeg plaatsen maar lokale besturen houden ze gereserveerd voor nieuwe huisvesting van Oekraïners die nu in het reguliere circuit worden opgevangen. Klopt dat? Hoe kan een en ander worden gedetecteerd?

Enkele weken geleden was er sprake van een dertigtal potentiële locaties voor extra nooddorpen. Hoe lang duurt het om een nooddorp op te trekken als daar dringend behoefte aan is?

Vooruit pleit voor een actieve toeleiding waarbij de overheid een sterke coördinerende rol moet spelen, zonder afhankelijk te zijn van particulieren. Toch moet men vaststellen dat de meeste mensen in de preciaire categorie 1 worden opgevangen. Is men binnen de Vlaamse overheid voldoende gewapend om de actieve toeleiding te realiseren? Kan de minister uitleg geven over de 'pilootnooddorpen'? Is er zicht op het aantal vragen naar herhuisvesting? Hoe dringend is de nood aan herhuisvesting? Hoe zit het met het aanbod en hoe is de verdeling tussen platteland, centrumsteden en steden? Zijn er daaromtrent cijfers beschikbaar?

De minister sprak van extra capaciteit in de recreatieve centra in het najaar. Maar was die niet al eerder aangesproken? Moest die capaciteit intussen worden vrijgegeven?

Kan de minister wat meer uitleg geven over het project van de burgemeester van Kiev in verband met de Oekraïense jongeren?

4. Antwoorden van Jeroen Windey en minister Bart Somers

Jeroen Windey antwoordt op de vraag over het niet behalen van het richtcijfer dat sommige gemeenten niet registreren, wat te maken heeft met mankracht en technische problemen. Uiteindelijk gaat het om een kleine groep van gemeenten. De registratie verloopt nu gemakkelijker omdat de gemeenten een beroep op een ondersteuningsteam kunnen doen. Dat zal de cijfers wel niet drastisch veranderen. Globaal kan men stellen dat er geen individuele gemeenten zijn die zich desolidariseren met de andere gemeenten.

Wanneer er herhuisvestingsvragen zijn, klopt men in eerste instantie aan bij de buurgemeenten. In veel gevallen lost men dat tijdelijk voor elkaar op. Het klopt wel dat dit doorheen de tijd wat moeilijker is geworden. Men reserveert niet per se voor Fedasil, wel eerder voor herhuisvesting. Men heeft op het eigen grondgebied een vrij goed beeld van het aantal vluchtelingen bij gastgezinnen. Men ontvangt signalen over mogelijke problemen en men anticipeert daar dan op via

herhuisvesting. In ieder geval wordt de taskforce niet overrompeld door vragen op dat vlak. Als er problemen zijn, vinden de gemeenten zelf vrij snel oplossingen, hetzij binnen de gemeente zelf, hetzij in omliggende gemeenten, hetzij via de gouverneur of het ondersteuningsteam.

Gent is een stad die reeds een zware natuurlijke instroom kent en die gekenmerkt wordt door een precaire woningmarkt. Het nooddorp moet aan dat probleem tegemoetkomen. Tegelijk moet het herhuisvestingsvraagstukken uit de omgeving kunnen oplossen en een antwoord bieden op de toewijzing vanuit Fedasil.

De gemeenten zijn wat terughoudender geworden naarmate er vanuit het particuliere aanbod problemen begonnen op te duiken. Gevolg is dat men inzake registratie minder snel tot validatie overgaat, dit omwille van de schrik dat er extra centrale toewijzingen zouden komen. Globaal zijn er op Vlaams niveau voldoende plekken en men krijgt die ook vrij wanneer de dialoog rechtstreeks wordt aangegaan.

Het opbouwen van een nooddorp duurt acht à twaalf weken. Het gaat om de duurste vorm van opvang, zodat de regering hier voorzichtig mee omspringt. Er heerst ook schaarste op de markt van de mobiele woonunits. Met de recente regeringsbeslissing werd alvast een goede stap gezet om het einde van het jaar te kunnen halen. Men zal de verdere evolutie wel goed in de gaten moeten houden.

Binnen de administratie heeft men voldoende mensen kunnen mobiliseren. Dat kan inderdaad wel pijn doen op de plaatsen waar men geen vervanging heeft kunnen vinden.

Er werd intussen iemand aangetrokken voor de pilootnoddorpen. Het is de bedoeling te leren uit de huidige ervaringen en om toekomstige scenario's voor te bereiden.

Tijdens de evaluatie gaven de algemeen directeurs van de gemeenten aan dat men rekening hield met 20 à 25 procent herhuisvesting wegens uitval uit de gastgezinnen. Dit is wel moeilijk exact te becijferen.

De analyse van de plattelandscijfers kan interessant zijn, maar de spreker wil dit eerst onderbouwen vooraleer er uitspraken over te doen.

Wat de opvang in categorie 2 betreft, werkte men aanvankelijk met contracten voor drie maanden, ook omdat men wist dat het afsluiten van een contract met de zomer voor de deur heel onwaarschijnlijk zou zijn. Na de zomer echter wil men de momenteel onderbenutte capaciteit in de recreatieve sector beter benutten.

Minister *Bart Somers* zegt dat de solidariteit op drie niveaus wordt georganiseerd. In eerste instantie is dat tussen de gewesten. Ten tweede helpen de gouverneurs de gemeenten om die solidariteit te belichamen, problemen te detecteren en er een antwoord op te geven. Ten derde is er de solidariteit tussen de gemeenten. In dat kader is het belangrijk de huisvestingstool te kunnen openstellen, zodat men een beter beeld krijgt over wat er in de directe omgeving aan mogelijkheden aanwezig is. Dat zal de gemeenten helpen om sneller problemen op te lossen.

Het aanbod inzake MO-light en NT2 zal tijdens de zomermaanden doorlopen.

De kwestie van de menselijke capaciteit is vandaag een algemeen maatschappelijk probleem. Er ontstaat inderdaad een capaciteitsdruk binnen de Vlaamse administratie door de Oekraïne-crisis. Ook bij de lokale besturen moet men soms op de tenen lopen om het werk gedaan te krijgen. Er is tegenwoordig veel meer vraag naar werk dan dat er aanbod is.

Wat de zomerkampen voor de Oekraïense jongeren betreft, zal de aanmelding gebeuren bij het Comité van de Regio's. Alle gemeenten zijn uitgenodigd maar niet verplicht om een rol te spelen. Een gemeente die wil deelnemen, meldt dit rechtstreeks bij het Comité van de Regio's.

Soms blijven mensen langer in Brussel omwille van het feit dat ze minder gemakkelijk te huisvesten zijn. Vaak gaat het om mensen die huisdieren mee hebben.

5. Replieken en aanvullende antwoorden

Maxim Veys vraagt naar de timing van de tool voor de lokale besturen. Is er al een locatie voorzien voor de duurzame woonunits aangeboden via de VMSW? Op welke manier worden die verhuurd: als sociale woning of op een andere manier?

Minister *Bart Somers* zegt dat het openstellen van de tool voor de lokale besturen wellicht midden juli zal gebeuren.

Jeroen Windey zegt dat de principiële beslissing tot aankoop van de woonunits getroffen is. Normaal worden ze in oktober geleverd. De minister van Wonen en het Agentschap Wonen bekijken hoe de woonunits gespreid kunnen worden ingezet. De terbeschikkingstelling gebeurt via de sociale huisvestingsmaatschappijen.

Kris VAN DIJCK,
voorzitter

Nadia SMINATE,
verslaggever

Gebruikte afkortingen

Fedasil	Federaal Agentschap voor de Opvang van Asielzoekers
FOD	Federale Overheidsdienst
MO	maatschappelijke oriëntatie
NT2	Nederlands als tweede taal
VMSW	Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen